

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Наукове товариство здобувачів вищої освіти та молодих учених

МАТЕРІАЛИ

***XVI Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів вищої освіти та молодих
учених***

**«НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ»**

19 травня 2023 року

м. Рівне

ББК 72 НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
УДК 001+37+316.3 МОЛОДИХ: Матеріали XVI Міжнародної
Н-34 науково–практичної конференції здобувачів вищої освіти
і молодих науковців. Рівне: РВВ РДГУ. 2023. 159 с.

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – канд. іст. наук, проф.– *голова оргкомітету*;

Дейнега Олександр Вікторович – д-р екон. наук, проф. – *заступник голови оргкомітету*;

Сачук Роман Миколайович – д-р вет. наук, проф. – *заступник голови оргкомітету*;

Павелків Роман Володимирович – д-р психол. наук, проф.;

Петрівський Ярослав Борисович – д-р техн. наук, проф.;

Сойчук Руслана Леонідівна – д-р пед. наук, проф.;

Войтович Ігор Станіславович – д-р пед. наук, проф.;

Юхименко-Назарук Ірина Анатоліївна – д-р екон. наук, проф.;

Павелків Віталій Романович – д-р психол. наук, проф.;

Виткалов Сергій Володимирович – д-р культ., проф.;

Грицай Наталія Богданівна – д-р пед. наук, проф.;

Михальчук Роман Юрійович – канд. іст. наук, проф.;

Гамза Анна Володимирівна – канд. пед. наук, доц.;

Шамсутдинова Маріам-Софія Бахудирівна – здобувач ступеня PhD спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки;

Мовчко Олег Петрович – здобувач вищої освіти IV курсу психолого-природничого факультету;

Задерейчук Оксана Олегівна – здобувач вищої освіти III курсу факультету математики та інформатики.

Важлива інформація: відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та дотримання норм академічної доброчесності несуть автори публікацій. Оргкомітет конференції залишає за собою право незначного редагування та скорочення поданих для публікації чи опублікування матеріалів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.).

навчально-пізнавальної та виховної діяльності набагато ефективнішим, мобільнішим, зручнішим. Одним із найголовніших завдань цифрової трансформації освітнього простору є підготовка сучасних конкурентоспроможних фахівців, які з легкістю адаптуватимуться до нових професійних умов. ЗФПО у контексті обставин, які складаються, при підготовці майбутніх учителів початкових класів НУШ повинні бути включені у процес побудови інформаційного суспільства. З цією метою освітня діяльність педагогічних ЗФПО повинна відповідати потребам сучасного цифрового суспільства, що включає в себе активне впровадження цифрових інструментів освітньої діяльності.

Попри наявність відвертих переваг цифровізації освітнього середовища, маємо також враховувати і ризики, зокрема: розмитість базових цінностей у студентської молоді; відсутність критичної оцінки інформації; відсутність чітко визначеного виховного потенціалу освітнього простору; кібер-булінг; питання збереження фізичного, соціального, духовного та фізичного здоров'я студентської молоді; проблематичність інклюзивного виховання в умовах цифровізації освіти тощо [1].

Говорячи про виховну діяльність ЗФПО, а саме про формування громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів НУШ, через призму цифрової трансформації освітнього середовища розуміємо, що цей процес є важливим і водночас суперечливим.

Сформулюємо основні думки щодо цього питання:

По-перше. Формування громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів НУШ в умовах використання нових інформаційних (цифрових) технологій спрощує доступ до інформаційного наповнення, урізноманітнює його, проте разом з тим розсіює увагу здобувачів освіти. Для того аби виправити таку ситуацію надавачі освітніх послуг повинні акцентувати увагу здобувачів освіти на матеріалі, що необхідно засвоїти.

По-друге. Поняття громадянської солідарності – специфічна категорія у масиві виховного процесу. Почуття громадянської солідарності формується у здобувачів освіти ще із молодших класів, нашаровуючись і кристалізуючись у свідоме сприйняття особистістю себе як активного учасника громадянського суспільства своєї держави. Тому цифрова трансформація освітнього середовища, при певних умовах, може нівелювати або спотворити цей процес. Пояснимо. Активне і часто бездумне використання цифрових технологій може підмінити ціннісне наповнення виховного процесу, акцентуючи увагу здобувачів освіти лише на практичній, матеріальній складовій.

По-третє. Майбутні учителі початкових класів НУШ та почуття їх громадянської солідарності є запорукою успішної громадянської освіти молодших школярів. Розуміємо, що саме учителі початкових класів у головах своїх вихованців засівають зерна громадянської свідомості, які продовжують проростати упродовж усього свідомого життя особистості. В умовах цифрової трансформації освіти – некомпетентне використання інформаційних технологій часто сприяє розсіюванню уваги здобувачів освіти. Також спрощений, вільний доступ до інформації дуже часто формує у студентської молоді спотворену картину сприйняття світу, що сприяє розмиттю їх громадянської та національної ідентичності та свідомості.

По-четверте. З метою ефективного формування громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів НУШ необхідно чітко визначити структуру і особливості виховної педагогічної діяльності надавачів освітніх послуг (у нашому випадку ЗФПО та його науково-педагогічні працівники); надавачі освітніх послуг, зокрема педагоги ЗФПО повинні здійснювати аналіз та самоаналіз своєї педагогічної діяльності в умовах цифрової трансформації освітнього середовища, володіти цифровою компетентністю, здійснювати активну взаємодію та активну комунікацію у цифровій освіті.

Отже, резюмуємо. Процес формування громадянської солідарності у майбутніх учителів початкових класів НУШ в умовах цифрової трансформації освітнього середовища потребує перегляду методів, засобів, підходів, прийомів та технологій щодо його реалізації. Також перегляду та змін потребує саме змістове наповнення виховного впливу на студентську молодь в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Сисоева С. Цифровізація освіти: педагогічні пріоритети. Освіта і суспільство. 2011. № 10-11. С. 8 – 9.
2. Цифрова трансформація у сфері освіти і науки URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki> (дата звернення 14. 05. 2023).

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ «БІОЛОГІЇ І ЕКОЛОГІЇ» В СТАРШІЙ ШКОЛІ

Барчук М.П., здобувач вищої освіти ступеня «магістр»

Грицай Н.Б., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри природничих наук з методиками навчання
Рівненський державний гуманітарний університет

На сьогодні в освіті України почали активно проводити різноманітні реформи для того, щоб остаточно викоринити рудиментарні залишки авторитарної радянської освіти з України, зміцнити фундамент української освіти, а також орієнтуватися на освіту європейських країн.

В українських школах розпочалося впровадження з 5-го класу інтегрованих курсів природничої освітньої галузі, зокрема «Пізнаємо природу», продовженням якого у базовій і старшій школі будуть такі дисципліни, як хімія, фізика, географія, біологія і екологія. В Новій українській школі основною метою є не запам'ятати велику кількість інформації, а навчити школярів мислити, діяти у критичних ситуація, вміти застосовувати здобуті знання на практиці, вміти помилятися та правильно виходити із даної ситуації.

У старшій школі в учнів повинні вже бути сформовані поняття про живу та неживу природу, екологічну культуру, відповідальне ставлення до природи та навколишнього середовища, вони мають уміти використовувати

здобути у попередніх класах знання для дотримання здорового способу життя тощо.

На уроках екології та біології спостерігається чіткий зв'язок з іншими предметами, який досить легко помітити, оскільки спостерігається переплітання тем, які на кожному уроці із цих предметів учні вивчають з нового боку. Саме тому потрібно про це не забувати розповідаючи ту чи іншу тему з біології, а обов'язково звертати увагу учнів на міжпредметні зв'язки.

Теоретичним підґрунтям дослідження міжпредметних зв'язків під час вивчення «Біології та екології» в старшій школі є наукові праці Я.А.Коменського, Дж.Локка, А.Дістервега, К.Д.Ушинського, Г.Г. Ващенко тощо.

Зокрема, модель інтеграції Дж. Локка базувалася на формуванні розуму дитини через міжпредметні зв'язки, розвиток її вмінь та навичок. Педагог стверджував, що поєднання предметів дасть змогу урізноманітнити знання про всі аспекти життя. Отже, потрібно замислитися над тим, щоб навчити сучасне покоління розрізняти міжпредметні зв'язки та вміти використовувати отримані знання у реальному житті.

Мета статті: з'ясувати, які міжпредметні зв'язки виникають між природничими предметами та навчитись розпізнавати міжпредметні зв'язки на уроках біології і екології.

Ідея вивчення міжпредметних зв'язків виникла вже дуже давно. У науковій літературі можна побачити понад 30 визначень, що таке міжпредметні зв'язки. Кожен автор трактує це поняття по-своєму.

У дослідженні О. Войтович зазначено, що міжпредметні зв'язки – «це творче перенесення понять, об'єктів, явищ і процесів, які вивчаються на різних предметах і включаються в зміст навчального процесу» [1].

Польські науковці Е. Гожлінська, Ф. Шльосек дотримуються думки, що однією з форм інтеграції навчальних предметів є об'єднання знань, здобутих учнями шляхом кореляції (інтеграції) різних предметів [3]. Отже, остаточно прийнятого варіанта, який дотримувалися всі вчені та педагоги ще не сформовано.

Міжпредметні зв'язки природничих предметів виконують низку функцій, серед яких виділяють конструктивну, загальноосвітню, методологічну, розвивальну, виховну. За допомогою цих функцій вчитель навчає учнів аналізувати, думати, усвідомлювати та застосовувати на практиці здобуті знання [2].

У старшій школі міжпредметні зв'язки виявляються під час роботи з діаграмами, графіками, ментальними картами, таблицями, малюнками, онлайн-виставками, онлайн-екскурсіями, проєктною діяльністю тощо.

У школярів на цьому етапі завершують формуватися ключові компетентності випускника, зокрема: культурна, громадянська та освітня, екологічна, інформаційна, інноваційна, математична, природознавча, підприємливість та фінансова грамотність та інші.

Сучасний вчитель повинен створити безпечне середовище освітнього процесу, допомагати учням засвоювати здобуті знання на уроках, формувати відчуття відповідальності, розвивати вміння працювати у колективі, допомогти учню зрозуміти, які саме можливості та здібності він має, розвивати їх у реальному житті, надавати консультацію учням під час пошуку інформації або додаткового пояснення навчального матеріалу тощо.

Також не можна забувати, що в українській освіті спостерігається інтеграція навчальних предметів. Інтеграція сприяє об'єднанню ідей, наукових тенденцій, технологій навчання, формуванню наукового світогляду, засвоєння системних знань, підвищенню рівня практичних вмінь та навичок, розвитку ключових компетентностей.

Важливим етапом вивчення міжпредметних зв'язків є аналіз державного стандарту, модельних програм, навчальних програм, змісту підручника. Без ґрунтового аналізу нормативних документів та підручників розповідати про зв'язки між предметами неправильно, адже це показує некомпетентність педагога та його неорієнтованість в досліджуваному питанні.

На уроках біології і екології в старшій школі міжпредметні зв'язки можна реалізовувати під час вивчення таких тем пов'язаних з такими дисциплінами, як-от:

1) Хімія, за допомогою якої можна зрозуміти різноманітні хімічні процеси, що відбуваються в живих організмах, молекулярну та йонну будову живих організмів. Наприклад, учням може бути цікаво вивчити теми з біології, які пов'язані з цією дисципліною, таких як: «Будова та біологічна роль білків», «Загальна характеристика обміну речовин та енергії», «Біосинтез білків», «Порушення клітинного циклу та їх наслідки. Онкологічні захворювання» тощо.

2) Географія, за допомогою якої школярі можуть з'ясувати та зрозуміти взаємозв'язки між природою та суспільством, вивчити, які вимоги має навколишнє середовище для існування певних видів рослин та тварин, а також як людські діяльності можуть впливати на природу та біорізноманіття. Наприклад, учням може бути цікаво вивчити теми з біології, які пов'язані з цією дисципліною, таких як: «Рівні організації біологічних систем та їхній взаємозв'язок», «Стратегія сталого розвитку природи та суспільства», «Сучасні концепції та критерії виду», «Гіпотези виникнення та початкові етапи розвитку життя на Землі», «Розвиток життя протягом палеозойської ери», «Розвиток життя протягом мезозойської ери», «Ґрунт та живі організми як середовище життя», «Біосфера та її межі. Роль організмів у біосфері» тощо.

3) Фізика, за допомогою якої можна вивчати біологію з огляду на те, що деякі життєві процеси можуть бути пояснені за допомогою законів фізики. Наприклад, це спостерігається у темах: «Особливості ембріонального розвитку людини. Ембріотехнології», «Рівні організації біологічних систем та їхній взаємозв'язок», «Сучасні концепції та критерії виду», «Екологічні фактори та їхня класифікація. Закономірності дії екологічних факторів на організми та їхні угруповання» тощо.

4) Математика, зв'язок з якою може бути корисним для біології через те, що біологічні процеси відображають у вигляді математичних моделей, учні можуть вивчити, яким чином можуть бути використані моделі для дослідження популяцій видів та їх екологічних взаємозв'язків. Наприклад, це спостерігається у темах: «Генетика статі. Успадкування, зчеплення зі статтю», «Методи генетичних досліджень», «Рівні організації біологічних систем та їхній взаємозв'язок», «Сучасні концепції та критерії виду» тощо.

5) Дисципліни соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі допомагають розвинути в учнів відповідальне ставлення до свого здоров'я, застосовувати різні заходи для його покращення. Наприклад, це спостерігається у трьох розділах («Репродукція та розвиток», «Біологічні основи здорового способу життя»,

«Застосування результатів біологічних досліджень у медицині, селекції та біотехнології») з таких тем: «Спадкова мінливість: комбінативна та мутаційна», «Медична генетика. Спадкові хвороби людини», «Діагностика спадкових хвороб людини. Медико-генетичне консультування» тощо.

Отже, обов'язок кожного вчителя показати та дослідити з учнями міжпредметні зв'язки під час вивчення «Біології та екології». Оскільки школярі не завжди можуть зрозуміти, що це таке та їх побачити під час вивчення певної теми. Отримані знання учні неодмінно зможуть використати на практиці у дорослому житті.

Висновки. Під час вивчення «біології та екології» в старшій школі простежуються можливості для реалізації міжпредметних зв'язків. Сучасний вчитель повинен формувати в учнів на уроках позитивне ставлення до природи та навколишнього середовища, розвивати інтерес учнів до навчання, формувати уміння, що допоможуть підвищити рівень знань природничого циклу тощо.

Список використаних джерел:

1. Войтович О. П. Міжпредметні зв'язки у навчання фізики як засіб розвитку творчих здібностей учнів основної школи: автореф. дис. ... кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика). Київ, 2010. 20 с.

2. Грицай Н. Б. Методика навчання біології: навчальний посібник. Львів: Новий світ–2000, 2019. 312 с.

3. Gozłiriska E., Szlosek F. Podręczny słownik nauczyciela kształcenia zawodowego. Radon, 1997. 157 s.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Ляниця Б-І. І., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Руденко Н. М., кандидат психологічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти ім. проф. Т. І. Поніманської
Рівненський державний гуманітарний університет

Сьогодні неабиякої актуальності набуває проблема становлення національної ідентичності майбутнього громадянина країни на основі суспільних цінностей, як передумови виховання у дітей ціннісного ставлення до своєї родини, свого народу, його історії, звичаїв та культури, патріотизму, утвердження активної громадянської позиції.

У державному стандарті дошкільної освіти (2021) соціально-громадянську компетентність дитини визнано як ключову [1], основи якої закладаються в дошкільному віці, який є найсприятливішим часом для гармонійної соціалізації дитини.

Соціально-громадянську компетентність дошкільника розуміють як здатність до прояву особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини; готовність до посильної участі в різних соціальних заходах та подіях, що відбуваються в дитячих осередках, громаді, та спрямовані на поліпшення суспільного життя. Сформованість зазначеної компетентності має виражатися в ціннісному ставленні дитини до себе, своїх прав та обов'язків, міжособистісній взаємодії між членами сім'ї, родини, іншими людьми, повазі до культурних надбань як українського народу, так і інших культур тощо [1;2].

Відповідно до розуміння сутності соціально-громадянської компетентності, психолого-педагогічних характеристик та вікових особливостей дошкільників ми виділяємо такі її структурні компоненти: емоційно-ціннісний, знанневий, діяльнісний (формування життєвих навичок). Тому важливо залучати дітей до таких видів діяльності, які б мали змогу сформувати свій потенціал на розвиток усіх складових соціально-громадянської компетентності. Зазначимо, що особливе місце у розвитку соціальних навичок займає ігрова діяльність дитини. Завдяки імітації та перевтіленню можуть створюватися ігрові ситуації, у яких розкриваються моделі й норми суспільної поведінки, взаємовідносини між дітьми і дорослими. Розглянемо, які основні завдання мають розв'язувати ігрові технології, аби сприяти соціально-громадянському розвитку дошкільників.

Емоційно-ціннісний компонент. Колективні ігри змінюють характер і зміст діяльності дошкільника. Під час ігрової діяльності дитина відображає емоційно-ціннісне ставлення до себе та інших, формується інтерес до взаємодії з однолітками, посилюється активність у ігровій діяльності; виховується повага до партнерів гри, їхніх прав, формується здатність виражати почуття, співпереживати, співчувати; розвиваються особистісні якості, такі як: самостійність, відповідальність, ініціативність, справедливість, креативність, активність.

Знанневий компонент. Ігрова діяльність спрямована на формування уявлення про себе, свою сім'ю, дошкільний заклад, Батьківщину, знань про звичаї та традиції сім'ї, народу, народні ігри, втілення в ігрову діяльність народних казок, мультфільмів, здатність відтворювати емоції персонажів, розуміти їх, конструювати моделі поведінки, дотримуватися правил у групових іграх; уявлення про можливість вибору, відповідальності.

Діяльнісний компонент. Ігрові технології сформовані на формування життєвих навичок дошкільника: здатності відстоювати свою думку, узгодження особистісних потреб з потребами однолітків, членів сім'ї, культури поведінки, поваги до партнерів, участі в ігровій діяльності, організації ігор, здатності йти на поступки, поважати думку більшості.

Важливу роль у формуванні соціально-громадянської компетентності дітей відіграє безпосередня участь батьків у спільній ігровій діяльності, що сприяє розширенню кола творчих ігор. Пояснення і обговорення поведінки, вчинків, емоцій персонажів, людей, демонстрування власного позитивного прикладу, підтримання бажання дитини грати з іншими дітьми, вибирати гру, іграшки, виховує відповідальність за свій вибір та поведінку. Проведення свят у колі сім'ї, спільних прогулянок, екскурсій до магазину, розважальних центрів, відвідування творчих заходів сприяє набуттю дітьми індивідуального досвіду життя в суспільстві, встановленню соціальної взаємодії у майбутньому.

Отже, визначальними для соціально-громадянської компетентності є сформованість у дошкільника не лише

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. МОЛОДИЙ ПЕДАГОГ

Матюх О.С., Ціпан Т.С. ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШКІЛЬНОГО КРАЄЗНАВСТВА.....	3
Пишняк М.М., Стельмашук Ж.Г. ФОРМИ І МЕТОДИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	4
Дулєвич Д.Ю., Костолович М.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ВЕБ-СЕРВІСІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	5
Гурєєва В.С., Ціпан Т.С., ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	7
Колеснік А.О., Сяська І.О. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПЕРЕКОНАНЬ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ	8
Гомонець М.В., Стельмашук Ж.Г. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	9
Фелістович Т.М., Ціпан Т.С. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	10
Ничипорчук Г.П., Ціпан Т.С. ФОРМУВАННЯ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ	12
Тарасюк Н.А., Ціпан Т.С. ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ	13
Пономаренко В.Ю., Сяська І.О. ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНИХ РЕСУРСІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ	15
Ткачук Н.Г., Федорова Н.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З МОТОРНОЮ АЛАЛІЄЮ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ	16
Чеб М.П., Рудюк О.В. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	17
Марушка Я.М., Третяк О.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	18
Синіцька Н. В. МЕТОДИКА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ СТЕРЕОМЕТРИЧНИХ ЗАДАЧ НА ДОВЕДЕННЯ	20
Ваколюк А.М. ОСВІТНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	22
Кравчук М.Ю., Шалівська Ю.В. ОСНОВНІ ФОРМИ І МЕТОДИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	23
Рожко О.С., Стельмашук Ж.Г. ЗМІСТ І ФОРМИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	24
Маринич А.І., Баліка Л.М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	25
Гордусенко М.В., Стельмашук Ж.Г. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОДОЛАННЯ СТРЕСОВИХ СИТУАЦІЙ ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	26
Яремович М.А., Сойчук Р.Л., ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗФПО ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НУШ	27
Барчук М.П., Грищай Н.Б. МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ «БІОЛОГІЇ І ЕКОЛОГІЇ» В СТАРШІЙ ШКОЛІ	28
Ляниця Б.І. І., Руденко Н. М. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	30
Акімов В. Ю. Сойчук Р. Л. ІНФОРМАЦІЙНЕ НАСИЛЛЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	31
Єрис О.В., Галатюк Ю.М. ВИВЧЕННЯ ЗАКОНУ ОМА ДЛЯ ПОВНОГО КОЛА У ФОРМІ НАВЧАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	32
Зеленчук О.В., Галатюк Ю.М. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛАБОРАТОРНИХ	

РОБІТ З ФІЗИКИ НА ОСНОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ	34
Михаревич Є.В., Галатюк Ю.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У НАВЧАННІ ФІЗИКИ	36
Огієвич С.М., Галатюк Ю.М. МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	37
Деркач О.І., Синіцька Н. В. ВЕКТОРНИЙ МЕТОД РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ МАТЕМАТИКИ	39
Собко В.О., Синіцька Н. В. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ КООРДИНАТНО-ВЕКТОРНОГО МЕТОДУ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОМЕТРІЇ	40
Шимчук Б.Р., Велесик Т.А. ЗАСТОСУВАННЯ КРАЄЗНАВЧОГО ПІДХОДУ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ	41
Дмитрієвич В. В., Левчук І.Б. ВИТОКИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЛАГОДІЙНИХ ПРАВОСЛАВНИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ	43
Філімонов Д.В., Левчук І.Б. СОЦІАЛЬНИЙ ПЕДАГОГ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ШКІЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ 5 КЛАСУ	45
Романюк А.Л., Шадюк О.І. ЗНАЧЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРИ В ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОМУ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ	48
Кононець В.С., Шадюк О.І. СЕНСОРНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	49
Денищук С.О., Шадюк О.І. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІРШІВ ДЛЯ ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКА ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	50
Гомон О.С., Козлюк О.А. ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	52
Зань З.П., Козлюк О.А. ПАРТНЕРСТВО ЗДО І СІМ'Ї З ПИТАНЬ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	54
Покорська М.О., Маліновська Н.В. УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ДИТИНИ	55
Гуринчук А.В., Маліновська Н.В. МЕТОДИКА КОРЕКЦІЇ ФОНЕМАТИЧНОГО СЛУХУ ТА ФОРМУВАННЯ СПРИЙМАННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ	56
Колодій Т.М., Шадюк О.І. ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ДО СУЧАСНИХ УМОВ ЗДО	57
Кравчук А.Л., Шадюк О.І. ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ	59
Федорук І.Д., Маліновська Н.В. ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РІДНИМ МІСТОМ	61
Антонюк К.В., Маліновська Н.В. ЛГОПЕДИЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ.....	62
Ковальчук В.Л., Янцур Л. А. ДО ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ СТАРШИМИ ДОШКІЛЬНИКАМИ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ В ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	64
Ребік М.О., Янцур Л. А. ДО ПИТАННЯ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ ОБРАЗОТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	66

СЕКЦІЯ II. МОЛОДИЙ ПСИХОЛОГ

Чорноус Я.М., Кулакова Л.М. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОЯВУ ЕЙДЖИЗМУ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	68
--	----

СЕКЦІЯ ІІІ. МОЛОДИЙ ПРИРОДОДОСЛІДНИК

Зджанська Ю.А., Шевчук Т.М. ТОПОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ НАНОСТРУКТУРОВАНОСТІ НАПОВНЕНИХ ПОЛІМЕРІВ	69
Водько І.С., Сяська І.О. ВРАХУВАННЯ ВПЛИВУ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ АСИМЕТРІЇ МОЗКУ НА РОЗВИТОК НАВЧАЛЬНИХ І ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРІВ	70
Федорчук М.О., Кривцов В.В. ГІПЕРСПЕКТРАЛЬНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ПОЛІМЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ ..	71
Жигалок С.В., Береза М.В., Сачук Р.М., Рудь О.Г. СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ, ОСНОВ ЗДОРОВ'Я І ПРИРОДОЗНАВСТВА	72
Костів А.А., Радзиховський М.Л., Мельник В.В., Дишкант О.В. РОБОЧЕ МІСЦЕ ВЕТЕРИНАРНОГО ФАХІВЦЯ	73
Попадинець А.М., Сяська І.О. БІОІНДИКАЦІЙНА ОЦІНКА ЯКОСТІ ВОДИ ОЗЕРА БІЛЕ	74
Касянчик А.В., Демчук В.В. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	74
Матеуш А.В., Шевців М.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЖИВАННЯ ОРНІТОФАУНИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УРБАНІЗОВАНИХ УМОВАХ	76
Корнійчук Р.М., Мислінчук В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ФОТОМЕТРИЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЗІР РІЗНИХ КОЛЬОРОВИХ ГРУП	78
Коханевич І.М., Левшенюк В.Я. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ З ПРИРОДНИЧИХ НАУК НА ОСНОВІ МАТЕРІАЛІВ АСТРОНОМІЧНИХ БАЗ ДАНИХ	80
Урбан Г.Ю., Мислінчук В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ОРБІТАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ТА ОЦІНКА ВІДСТАНІ ДО ПУЛЬСАРУ PSR J0742-2822	81
Усик М.С., Мислінчук В.О. ОЦІНКА ВСЕСВІТУ З АНАЛІЗУ СПЕКТРУ ВИПРОМІНЮВАННЯ НАДНОВОЇ SN-2022 PRR	83
Чабан А.А., Мислінчук В.О. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ З ФІЗИКИ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ	85
Джус С.Л., Сачук Р.М., Якута О.О. МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ СУБСТАНЦІЙ КАЛЬЦІЮ ГЛЮКОНАТУ ТА БОРНОЇ КИСЛОТИ	86
Руснак І.М., Лико Д.В., Костишин Л.Є. ВИЗНАЧЕННЯ ПОДРАЗНЮВАЛЬНОЇ ДІЇ ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ БТФ ПЛЮС НА КРОЛЯХ.....	88
Гаюк Д.А., Сачук Р.М., Кацараба О.А. ВИЗНАЧЕННЯ ГОСТРОЇ ТОКСИЧНОСТІ НЕСТЕРОЇДНОГО ПРЕПАРАТУ ЦЕЛЕКСИБ НА БІЛИХ МИШАХ І ЩУРАХ.....	89
Жирун О.А., Сачук Р.М., Пепко В.О. ОСОБЛИВОСТІ ШТУЧНОГО РОЗВЕДЕННЯ ФАЗАНІВ.....	90
Галка І.В., Костолович М.І., Сачук Р.М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АПІТУРИЗМУ В РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	92
Казека О.В., Сачук Р.М., Стравський Я.С. ТОКСИКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ РЕГІДРАТАЦІЙНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ.....	93
Крижик Н.Б., Сачук Р.М., Сачук Р.М., Пепко В.О. ОСОБЛИВОСТІ УТРИМАННЯ ТА ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКУ ФАЗАНІВ.....	94
Ляковець Г.С., Сачук Р.М., Калиновська Л.Г. ЕКОТОКСИКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ІНСЕКТИЦИДУ НОВОГО МЕХАНІЗМУ ДІЇ	95
Маркарян В.В., Велесик Т.А., Маркарян Н.А. НАЙПОШИРЕНІШІ БУР'ЯНИ В КУЛЬТУРНИХ РОСЛИНАХ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ	97
Найко Д.О., Сачук Р.М., Пономарьова С.А. ТОКСИКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ НЕСТЕРОЇДНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ.....	98

СЕКЦІЯ ІV. МОЛОДИЙ ІТ-СПЕЦІАЛІСТ

Саєць П.М., Шинкарчук Н. В. ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДДАЛЕНИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ ЗАСОБАМИ VDI ...99	
Марчук С.В., Петренко С.В. ЦИФРОВИЙ РЕПОЗИТОРІЙ В НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ 101	101
Микитенко О.О., Борак К.В. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНИТОРУ СТАНУ КОМП'ЮТЕРА...103	
Діда Г.А., Бордюк М.А. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИЙ АНАЛІЗ УЛЬТРАЗВУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ 104	104
Зінчук Я.С., Ляшук Т.Г. ОГЛЯД ТА РОЗРОБКА РОЗУМНОГО ГОДИННИКА З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЇ ARDUINO 104	104
Джус М.В., Шинкарчук Н.В. ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯТОРА CISCO PACKET TRACER ДЛЯ РОЗРОБКИ ІОТ РІШЕНЬ 105	105
Шинкарчук Н. В. ТРЕНДИ ЗАСТОСУВАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ В ПОТОЧНОМУ РОЦІ 108	108
Баньковський О.О. Антонюк М.С. РОЗВИТОК ІНФОРМАТИКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ 107	107
Леміч М.І., Кирик Т.А. РОЗРОБКА СЕРВЕРНОЇ ЧАСТИНИ ДОДАТКУ З ВИКОРИСТАННЯМ NEST.JS НА ПРИКЛАДІ ОНЛАЙН-АУКЦІОНУ 109	109
Хевзюк В.М., Кирик Т.А. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА «ЕЛЕКТРОННИЙ ЖУРНАЛ» 110	110
Ушаков М.А.Вороницька В.М. ВЕБЗАСТОСУНОК «САЙТ ФАКУЛЬТЕТУ МАТЕМАТИКИ ТА ІНФОРМАТИКИ РДГУ 111	111
Дехтерук О.А., Вороницька В.М. РОЗРОБКА ВЕБСАЙТУ КАФЕДРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МОДЕЛЮВАННЯ РДГУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО МОДЕРНІЗАЦІЇ 113	113
Веремейчик С.В. ВИВЧЕННЯ WEB-ДИЗАЙНУ В КУЛЬТУРОЛОГІЇ 115	115
Кальницький Д.М., Кривонос О.М. ЯКІ Є ОСНОВНІ АЛГОРИТМИ ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ГЕОМЕТРІЇ 116	116
Сало В.В., Ляшук Т.Г. ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРА У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ З ФІЗИКИ 117	117

СЕКЦІЯ V. МОЛОДИЙ ІСТОРИК

Романюк Г.М., Давидюк Р.П. «РІДНІ ХАТИ» ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ВОЛИНСЬКОГО ВОЄВОДСТВА 118	118
Рушак В.Ю., Гуменюк О.В. ПРОЦЕС ПОЯВИ ТА РОЗВИТКУ ПЕРШИХ ДЕРЖАВНИЦЬКИХ ІДЕЙ ТА КОНЦЕПЦІЙ В. ЛИПІНСЬКОГО 120	120
Онисковець А.О., Михальчук Р.Ю. РЕФОРМАЦІЯ В ІСТОРІЇ НІМЕЧЧИНИ 122	122
Пухальська Н.В., Михальчук Р.Ю. СУЧАСНІ ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ В АРХЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ 124	124
Турченко М.М., Михальчук Р.Ю. ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ГЕНОЦИДУ ВІРМЕН 126	126
Чижук С.Я., Михальчук Р.Ю. ДОКТРИНА НІКСОНА В ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ США 1970-Х РР... 128	128
Крижанська О.В., Михальчук Р.Ю. СТАТУТ І СТРУКТУРА ЛІГИ НАЦІЙ 130	130
Михалик С.В., Михальчук Р.Ю. РЕЛІГІЙНО-ФІЛОСОФСЬКЕ ТА ЕТИКО-МОРАЛЬНЕ ВЧЕННЯ КОНФУЦІЯ 131	131
Харчук В.С., Гуменюк О.В. СКІФСЬКІ ЦАРСЬКІ КУРГАНИ: ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ 132	132
Мефанік Т.С., Плюта Н. В. ГЕНОЦИД ВІРМЕНІВ В 1915-1923 РОКАХ 134	134
Плюта В.А., Плюта Н. В. АКВААЕРОБІКА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ 135	135
Рижий А.А., Півоварчук В.М. ЖІНКИ ТРЕТЬОГО РАЙХУ ПІД ПРИЗМОЮ ПОВСЯКДЕННОСТІ 137	137
Петровець М.А., Ворон О.П. КОРОЛЕВИ ДИНАСТІЇ ТЮДОР В ІСТОРІЇ АНГЛІЇ 138	138
Буржинська Н.А., Ворон О.П. ДОЗВІЛЛЯ ЗНАТНИХ ОСІБ У ЕПОХУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ 139	139

Школярчук М.О., Плюта Н. В. БАБИНІ ЯРИ УКРАЇНИ – МІСЦЯ МАСОВОГО ВБИВСТВА ЄВРЕЇВ	.140
Портюх М.Л., Ворон О.П. ПОСИЛЕННЯ АБСОЛЮТИЗМУ У ФРАНЦІЇ ЗА ПРАВЛІННЯ ЛЮДОВІКА XIV	141
Дудай В.Ю., Мартинчук І.І. ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЯПОНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВІДНОСИН В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.	142
Мартинчук Ю. П., Малежик Д. І. НЕЙТРАЛІТЕТ ШВЕЙЦАРІЇ ТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА	 144
Федюшко В. О., Мартинчук І.І. ЗАРОДЖЕННЯ СУФРАЖИЗМУ В АНГЛІЇ ТА БОРОТЬБА ЗА ВИБОРЧЕ ПРАВО ЖІНОК	146
Чижевський О.О., Мартинчук І.І. РОЛЬ «МАЛИХ» НІОРНБЕРЗЬКИХ ПРОЦЕСІВ 1946-1949 РР. ТА ФРАНКФУРТСЬКОГО ПРОЦЕСУ 1963-1965 РР. В ПОКАРАННІ НАЦИСТСЬКИХ ЗЛОЧИНЦІВ	... 148
Шушко М. О., Мартинчук І. І. КВЕБЕКСЬКА «ЖОВТНЕВА КРИЗА» 1970 Р.	149
Рач М.В., Северова О.В. ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧОГО ФАВОРИТИЗМУ У ФРАНЦІЇ	150

СЕКЦІЯ VI. МОЛОДИЙ ЕКОНОМІСТ

Мельник В.В., Заглинська Л.В. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ	152
--	----------

СЕКЦІЯ VII. МОЛОДИЙ МИСТЕЦТВОЗНАВЕЦЬ

Бондаренко М. І., Тюска В.Б. ОРГАНІЗАЦІЯ EVENT-ЗАХОДІВ У ТЕТЕРІВСЬКОМУ БУДИНКУ КУЛЬТУРИ: СУЧАСНИЙ ДОСВІД	153
--	----------